

Udskriftsdato: 20. december 2025

2021/1 BRB 139 (Gældende)

Beretning over Forslag til folketingsbeslutning om at sikre, at ATP ikke påbegynder ny konkurrenceforvridende erhvervsaktivitet på markedet for privat kapitalforvaltning via PEP VII-fonden

Ministerium: Folketinget

Beretning

over

Forslag til folketingsbeslutning om at sikre, at ATP ikke påbegynder ny konkurrenceforvridende erhvervsaktivitet på markedet for privat kapitalforvaltning via PEP VII-fonden

[af Torsten Schack Pedersen (V), Mona Juul (KF), Mette Hjerminde Dencker (DF), Lars Boje Mathiesen (NB) og Alex Vanopslagh (LA)]

Et flertal i udvalget (V, RV, KF, DD, DF, NB, LA og ALT) mener, at ATP udgør en vigtig rolle i det danske pensionssystem. ATP sikrer gode afkast til gavn for danske pensionister. ATP er et vigtigt supplement til folkepensionen. Den position skal fastholdes.

ATP er en offentlig virksomhed, som er etableret for at forvalte de obligatorisk opkrævede midler, som danskere i arbejde løbende indbetaler, og som i dag udgør ca. 1.000 mia. kr.

ATP skal holde sig til den opgave, som ATP er etableret for at løse og har løst godt igennem årtier.

I oktober 2020 oplyste ATP, at der vil blive foretaget en ændring i forretningsområdet for ATP's nye fond, ATP Private Equity Partners VII K/S. ATP foretager private equity-investeringer, som er investeringer i unoterede aktier i form af kapitaltilsagn til kapitalfonde gennem en række helejede datterselskaber, herunder Private Equity Partners AIFM ApS, som er samlet i regi af ATP Private Equity Partners (ATP PEP). ATP PEP fungerer som en såkaldt fund of funds, der således gennem en række porteføljefonde investerer i andre kapitalfonde og unoterede selskaber.

Indtil nu er ATP PEP's investeringer gennem porteføljefondene foretaget udelukkende med investeringssmidler fra ATP. ATP PEP har imidlertid ved en pressemeddelelse af 2. oktober 2020 offentliggjort, at deres nyeste fond, ATP Private Equity Partners VII K/S (ATP PEP VII), vil åbne for investeringer fra eksterne investorer.

Partierne ser med bekymring på, at ATP med den nyetablerede fond bevæger sig i retning mod at begå opgavetyveri, idet de med etableringen af en helt ny type investeringsselskab åbner for at varetage investeringer for private eksterne investorer.

Partierne frygter, at det vil medføre et brud med årtiers praksis, og at ATP dermed bevæger sig ud i urimelig konkurrence over for de private investeringsselskaber, der skal kæmpe om de private investeringskunder.

Såfremt ATP's fond åbner for privat kapitalforvaltning, kan det påvirke markedet negativt og mindske effektiviteten og innovationen for private erhvervsdrivende, fordi private kapitalforvaltere ikke vil kunne konkurrere med ATP's permanente adgang til kapital. Private kapitalforvaltningsselskaber har en betydelig udfordring og omkostning i forbindelse med den tidskrævende proces med tiltrækning af den

nødvendige kapital. Særligt kan det vanskeliggøre etableringen af nye private investeringsvirksomheder og etableringen af private danske arbejdspladser.

Hvis ATP tiltrækker kapital fra eksterne investorer, vil ATP indtræde som aktør på et marked i konkurrence med private kapitalforvaltere. Givet at ATP har adgang til massiv kapital, som hidrører fra et ikkekonkurrenceudsat marked, nemlig fra ATP's lovfæstede eneret som forvalter af en omfattende pensionsformue, mener partierne, at der er en betydelig risiko for, at den type aktivitet vil være konkurrenceforvridende.

ATP er en statslig myndighed, jf. notat af 23. april 1990 fra Justitsministeriets lovkontor om myndighedsafgrænsningen i lovforslaget om ligestilling mellem mænd og kvinder ved besættelse af visse bestyrelsesposter i den statslige forvaltning, statsministerens svar på L 156 – spørgsmål 7 og 8, folketingsåret 1989-90.

ATP eller datterselskaber i ATP vil således gennem en form for krydssubsidiering givet deres karakter have en konkurrencefordel på det konkurrenceudsatte marked. Dette kan eksempelvis være tilfældet ved, at ATP eller ATP's datterselskaber er i stand til at tilbyde de eksterne investorer bedre vilkår end andre kapitalforvaltere. Partierne mener, at hvis ATP eller ATP's datterselskabers investeringsvilkår ikke er på markedsvilkår, kan der blive tale om ulovlig statsstøtte ifølge notat »ATP PEP VII – statsstøtteretlige overvejelser« af 21. januar 2021 af Gorrisen Federspiel, jf. Erhvervsudvalget, alm. del – svar på spørgsmål 313, folketingsåret 2020-21.

Partierne mener ikke, at problemstillingen vedrørende konkurrenceforvridning og statsstøtte kan løses ved, at ATP »benchmarker« niveauet for fees, dvs. betalinger, imod det private kapitalforvaltningsmarked, idet ATP, som Danmarks største kapitalforvalter, vil kunne skabe markedet og således ikke kan optræde i det private kapitalforvaltningsmarked uden at være konkurrenceforvridende.

Hensynet til, at ATP ønsker at minimere investerings- og administrationsomkostninger ved at skabe yderligere stordriftsfordele igennem kapitalforvaltning for private investorer, er efter partiernes opfattelse ikke relevant i denne sammenhæng, idet ATP ikke kan agere i det private kapitalmarked uden at være konkurrenceforvridende.

Partierne mener, at ATP er veldrevet med lave omkostninger, og at der derfor ikke er tungtvejende grunde til, at det offentlige selskab ATP skal gå ind på markedet for privat kapitalforvaltning.

Partierne vil derfor opfordre til, at regeringen i dialog med ATP sikrer, at ATP fastholder fokus på den samfundsmæssigt væsentlige opgave med forvaltning af de obligatoriske pensionsindbetalinger fra alle danskere på arbejdsmarkedet, således at ATP ikke påbegynder ny konkurrenceforvridende erhvervsaktivitet på markedet for privat kapitalforvaltning.

Et mindretal i udvalget (S, SF og EL) finder i lighed med flertallet bag beretningen, at ATP spiller en vigtig rolle i det danske pensionssystem.

ATP-pensionen udgør sammen med folkepensionen den økonomiske grundtryghed for landets pensionister, og det er derfor vigtigt at fastholde ATP's relevans og opnå de bedst mulige afkast inden for de rammer, som ATP virker under. ATP skal investere sine aktiver, således at medlemmernes interesser

varetages bedst muligt. Det indebærer, at der ved investering af ATP-midlerne skal tilstræbes betryggende sikkerhed, opretholdelse af midlernes realværdi samt det højest mulige afkast.

Beskæftigelsesministeriet har tidligere oplyst, at det rådgivende regeringsinterne statsstøtteudvalg og Kammeradvokaten har konkluderet, at der ikke er indikationer på, at ATP yder statsstøtte. Udvalget lagde navnlig vægt på, at etablering af fondene er udtryk for markedsvilkår, og at investeringerne generelt foretages på markedsvilkår med henblik på at optimere ATP-pensionsmidlerne.

Folketinget har desuden givet ATP lovhjemmel i ATP-lovens § 26 b, stk. 5, nr. 2, til at drive forvaltning af alternative investeringsfonde, og Finanstilsynet har givet tilladelse til at oprette PEP VII-fonden og parallelfonden i overensstemmelse med lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v.

Spørgsmål om konkurrenceforvridende erhvervsaktivitet er reguleret i konkurrencelovgivningen, der generelt påses af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Mindretallet mener derfor ikke, at det er en politisk beslutning, hvorvidt konkrete selskaber inden for rammerne af den eksisterende lovgivning udøver konkurrenceforvridende erhvervsaktivitet.

Frie Grønne, Moderaterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved beretningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med politiske bemærkninger i beretningen.

Beslutningsforslaget blev fremsat den 1. marts 2022 og var til 1. behandling den 12. maj 2022. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Beskæftigelsesudvalget. Udvalget afgav betænkning over beslutningsforslaget den 2. juni 2022. Beslutningsforslaget blev ikke 2. behandlet. Udvalget afgav den 1. september 2022 denne beretning over beslutningsforslaget.

Beslutningsforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under beslutningsforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 2 møder.

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 5 bilag på beslutningsforslaget.

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 15 spørgsmål til beskæftigelsesministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

P.u.v.

Bjarne Laustsen

formand